Gemeente Amsterdam

Bezoekadres
Weesperplein 8
1018 XA Amsterdam

Postbus 1104
1000 BC Amsterdam
Telefoon 5.1, 2, e
amsterdam.nl

Retouradres: Postbus 1104, 1000 BC Amsterdam

Datum	23-04-2019
Behandeld door	5.1, 2, e , Grond & Ontwikkeling
Onderwerp	Diffusie loodverontreiniging in de Amsterdamse bodems; Let op lood
Briefnummer	2018-12776
Aan	iedereen die betrokken is bij de (her)inrichting van de openbare ruimte, tuinen en groenvoorzieningen (medewerkers I, cursus bodem, raamcontractanten, adviesbureaus, stadsdelen, team GO, E&U, afdeling Wonen, scholen, stadswerken, V&OR particulieren)

Inleiding

Van alle stoffen in de Amsterdamse oud-stedelijke ophooglaag is lood het grootste probleem. Dat komt met name door het hoge gezondheidsrisico voor kinderen in de leeftijd tot 6 jaar. Kinderen krijgen lood binnen bij het spelen op loodhoudende grond via hand-mond gedrag (ingestie). Deze loodbelasting heeft een nadelig effect op het leervermogen en leidt tot verlies aan IQ-punten. Nieuw onderzoek heeft aangetoond dat er geen veilige ondergrens voor lood bestaat. Amsterdam heeft zich daarom als doel gesteld om kinderen niet bloot te stellen aan grond die met lood is verontreinigd. De risico-locaties omvatten de bodemfuncties: plaatsen waar kinderen spelen en wonen met tuin/siertuin.

De gemeente Amsterdam heeft gekozen om de GGD advies waarde van 100 mg/kg te hanteren op locaties met humane blootstellingsrisico's (wonen met tuin en plaatsen waar kinderen spelen). Bij het toepassen van grond dient er dan ook rekening te worden gehouden met deze waarde. Amsterdam en de Omgevingsdienst NZKG hanteren voor de bodemfuncties 'Wonen met tuin' en 'Plaatsen waar kinderen spelen' een grenswaarde van 370 mg lood/kg (absoluut gehalte, niet gecorrigeerd voor lutum en organisch stof). De gezondheidskundige advieswaarde is daarmee een Amsterdams saneringscriterium. Boven deze waarde is er een onacceptabel humaan risico voor kinderen, met een mogelijk IQ-verlies van meer dan 3 IQ punten.

Wat gebeurt er bij een functiewijziging naar een gevoeliger gebruik?

Als een locatie van bestemming wijzigt, bijvoorbeeld bij het beëindigen van een bedrijf, dan kan het zijn dat de grond niet voldoet aan het nieuwe gebruik. De functiewijziging biedt een goede kans om de risico's nu en in de toekomst weg te nemen, bijvoorbeeld door saneren of aanbrengen van een verhardingslaag. De bodemkwaliteit dient daarna te voldoen aan de normen die horen bij die nieuwe bodemfunctie. De gemeente Amsterdam kent meerdere momenten waarbij gelet dient te worden op de loodconcentratie in de bodem. Het betreft de contactlaag van 0,0-0,2 m-mv.. In tabel 1 worden de drie belangrijkste opgenoemd met bijbehorende loodconcentraties waar de bodem aan moet voldoen en te nemen maatregelen.

Gebruiksadviezen

In bestaande situaties zijn er ook contactmogelijkheden met onbedekte grond en dient de blootstelling te worden beperkt. Blootstelling aan lood via grondingestie (inslikken van gronddeeltjes) kan dan worden voorkomen door te zorgen dat jonge kinderen niet meer in direct contact komen met loodgrond. Dit kan bereikt worden door het opvolgen van onderstaande gebruiksadviezen als saneren geen eerste optie is:

- Aanbrengen van bodembedekking, zoals gras, verharding of een schone laag grond op plekken waar kinderen spelen;
- Kinderen laten spelen in een zandbak met schoon wit zand;
- Rekening houden met hygiëne: zelfgekweekte groenten wassen, handen wassen;
- Groente en fruit kweken in plantenbakken met schone teelaarde;
- Inloop van gronddeeltjes tegengaan door schoenen uit te doen en regelmatig te stofzuigen.

De volgende vragen kunnen u helpen bij het bepalen of lood een risico vormt voor de nieuwe voorgenomen bestemming:

Tabel 1: Bodemfunctie en bijbehorende loodconcentratie

	Bodemfunctie	Lood concentratie >100 & <370	Aanvulgrond	Lood concentratie > 370 mg/kg ds
Gebiedsontwikkeling				
	Wonen met tuin	Saneren (leeflaag of verharding)	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
	Wonen zonder tuin	n.v.t.	Max. 530 mg/kg ds	saneren niet van toepassing
	Plaatsen waar kinder spelen	Saneren (leeflaag of verharding)	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
Bouwvergunning bestaande bouw	Wonen met tuin	Tot 370 mg/kg ds gebruiksadviezen	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
	Wonen zonder tuin	n.v.t.	Max. 530 mg/kg ds	saneren niet van toepassing
	Plaatsen waar kinder spelen	Saneren (leeflaag of verharding)	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
Verkoop vastgoed	Wonen met tuin	Tot 370 mg/kg ds gebruiksadviezen	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
	Wonen zonder tuin	n.v.t.	Max. 530 mg/kg ds	saneren niet van toepassing
	Plaatsen waar kinder spelen	Saneren (leeflaag of verharding)	Max. 100 mg/kg ds.	Saneren
Overig	Natuur/Landbouw/Moestuin (incl. schooltuin)		Max. 50 mg/kg ds	
	Groen met Natuurwaarden		Max. 210 mg/kg ds	
	Bebouwing, infrastructuur		Max. 530 mg/kg ds	

Er is veel informatie beschikbaar:

a. Nota bodembeheer
b. Infographics + samenvatting lood
c. Folder let op lood
d. Website GGD en Omgeveingsdienst Noordzeekanaalgebied
e. RIVM

Vragen over lood en gezondheid: GGD team Milieu en Gezondheid:

5.1, 2, e

ggd.amsterdam.nl/lood

Vragen over lood in de bodem: Grond & Ontwikkeling, afdeling bodem:

5.1, 2, e

lood@amsterdam.nl